

De Markt van Morgen in Nijmegen

Plan van aanpak 'Nijmeegse warenmarkten: historisch met een dynamische uitstraling'

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

De gemeente Nijmegen heeft wekelijks zes warenmarkten, op maandag en zaterdag in het centrum en op woensdag in de wijk Hatert. In de toekomstvisie warenmarkten staat dat de gemeente de warenmarkt – nu en in de toekomst – als één van de economische motoren ziet die bijdragen aan het aantrekken en bedienen van bezoekers. Nijmeegse marktbezoekers beoordelen hun markt hoger dan het landelijk gemiddelde.

Op een succesvolle warenmarkt zijn vraag en aanbod op elkaar afgestemd zijn, hebben vraag en aanbod voldoende omvang voor de continuïteit én wordt voldaan wordt aan het waarom van de warenmarkt. Het waarom van de warenmarkt vult altijd de gemeente in, omdat op grond van de gemeentewet de gemeente exclusief kan bepalen of een warenmarkt wordt gehouden.

De gemeente Nijmegen wil de markt aantrekkelijk houden voor marktondernemers en bezoekers, nu en in de toekomst. Halverwege 2017 heeft de gemeente Nijmegen een toekomstvisie warenmarkten opgesteld. Naar aanleiding van deze visie heeft de gemeente onder andere de wens geuit om voor de markt(en) een vernieuwingstraject op te starten met als uitgangspunt een bedrijfsmatige aanpak van het beheer en organisatie van de warenmarkten van Nijmegen. Een bedrijfsmatige aanpak kan zowel door een gemeente worden uitgevoerd, maar ook door de marktondernemers zelf. Concreet een onderzoek voor een verbeterplan voor de markt(en), waarbij de uitkomst, indien deze breed gedragen wordt, een verzelfstandiging kan zijn. Bij een verzelfstandiging gaan de marktondernemers zelf het beheer en de organisatie op zich nemen. Verzelfstandiging is echter geen doel op zichzelf en daaraan zijn voorwaarden verbonden door de gemeente.

Vandaag de dag is de rol van de gemeente bij de warenmarkt niet meer vanzelfsprekend. Het waarom van de warenmarkt is vaak niet geformuleerd of vergeten door de gemeente, door de gemeentelijke kerntakendiscussie is de vraag gerezen of het organiseren van de warenmarkt nog wel een kerntaak is, en is het begrip kostendekkendheid een eigen leven gaan leiden bij gemeenten. Professioneel warenmarktmanagement is de laatste twintig jaar enorm verwaterd bij gemeenten. Ooit was er een vereniging van gemeentelijke marktbeheerders en marktmeesters waar kennis en kunde werd gedeeld. Vaak ligt de focus nu alleen op handhaving van regels die ook nog eens verouderd dan wel onwerkbaar zijn en ontbreekt de strategie voor een succesvolle warenmarkt. Als gevolg van deze ontwikkelingen is aan het begin van deze eeuw het initiatief ontstaan van verzelfstandiging als alternatieve aanpak. Met de al aanwezige kennis en kunde van marktondernemers en met de inhuur van ter zake kundige specialisten is er potentie voor een compacte slagvaardige organisatie met korte lijnen en een sterke onderlinge binding en daarmee een basis voor een succesvolle warenmarkt. Voor verzelfstandiging moet wel draagvlak en draagkracht zijn bij zowel marktondernemers als de gemeente.

Specifieke aandachtspunten bij het onderzoek zijn verder de herinrichting van de openbare ruimte in Kelfkensbos, specifiek een terras voor museum De Valkhof, en de tijdelijke verplaatsing in verband met de lekkage in de onderliggende parkeergarage.

Uit het onderzoek blijkt dat de warenmarkten geen vast onderdeel zijn in het gemeentelijk beleid waarin, onder andere, het waarom van de warenmarkt wordt aangegeven. Gemeente Nijmegen en de marktondernemers hebben geen gezamenlijk perspectief op de warenmarkten Nijmegen.

Behalve de bestuurlijke verantwoordelijkheid is er ook een operationele verantwoordelijkheid voor de warenmarkt. Voor de operationele kant is professioneel warenmarktmanagement een

voorwaarde. Met professioneel warenmarktmanagement is het voor de gemeente als geheel, maar ook voor de betrokken personen, binnen en buiten het gemeentelijk apparaat, duidelijk wie en met welke bevoegdheden voor wat verantwoordelijk is bij de aansturing van de warenmarkten en specifiek het succes daarvan.

De invulling, of juist het ontbreken van aansturing tot maart 2022, van organisatie en beheer leidt niet tot de vandaag de dag vereiste kwaliteit, uitstraling en optimalisering van de warenmarkten. Er is onvoldoende of geen ruimte voor vernieuwing van de warenmarkten en professioneel ondernemerschap.

De marktondernemers zien verzelfstandiging absoluut niet zitten. De onzekerheden over de herinrichting van de openbare ruimte in Kelfkensbos zijn een te groot struikelblok. Daarnaast zijn de marktondernemers niet bereid om zelf sturing te (laten) geven aan beheer en organisatie van de warenmarkten in Nijmegen.¹ Ze vinden met zes, in omvang en aard verschillende, warenmarkten de verantwoordelijkheid te groot en de uitvoering te omvangrijk om daar zelf invulling aan te geven met een eigen lokale marktstichting.

Voorgestelde actiepunten naar aanleiding van het onderzoek:

- Ontwikkelen en vaststellen van beleid, bijvoorbeeld in de economische paragraaf, door de gemeente specifiek over het belang van warenmarkt voor de gemeente Nijmegen. Het vastleggen van de functie(s) van de markt, het vastleggen van de ontwikkeling van de markt op de middellange termijn, het vastleggen in een ondernemingsplan van de markt en het bepalen van de werkorganisatie met als uitgangspunt organisatie en uitvoering helemaal zelf door de gemeente.
- De kwaliteitsverbetering van de warenmarkten
 - Minimale duur werkzaamheden (herinrichting en reparatie lekkage) Kelfkensbos;
 - Geen fietsers, scooters, vrachtverkeer en bezorgdiensten tijdens de markt over het marktterrein maandag en zaterdag warenmarkten;
 - Oplossing voor onveilige ligging stroomkabels maandag- en zaterdagmarkten;
 - Reparatie bestrating maan- en zaterdagmarkten;
 - Actueel op- en afrijplan maan- en zaterdagmarkten;
 - Ideale locatie, opstelling en routing met genoeg ruimte Kelfkensbos;
 - Actuele branchering;
 - Te laat uitpakken en te vroeg inpakken komt niet meer voor;
 - Maximaal samenspel warenmarkten en andere functies;
 - Afstemmen met vertegenwoordigers in koop- en servicegebieden;
 - Veilig parkeren elektrische fietsen maan- en zaterdagmarkten;
 - Kennis opdoen over ideale relatie tussen vraag en aanbod, signaleren van doelgroepen en ideale voorzieningen en gemak;
 - Realiseren volledig aanbod Kelfkensbos;
 - Realiseren bedrijfsmatig aangestuurde warenmarkten
 - Operationele aansturing organisatie en beheer:
 - Invulling volledige bezetting en stevige aansturing;
 - Activeren van de selectiecommissie;
 - Praktische en uitvoerbare regels:

¹ Op basis van de marktondernemers uit de voor het onderzoek geformeerde werkgroep.

- Toetsen en zo nodig verbeteren van de regels;
- Een jaarplan:
 - Het opstellen, vaststellen en uitvoeren van een marketing- en communicatieplan.

Veel ingrediënten zijn bij de gemeente al voorhanden, maar het ontbreekt nog aan een gestructureerde planmatige aanpak van de warenmarkten met een toekomstbestendige ambitie. Het resultaat van dit onderzoek is het plan van aanpak 'Nijmeegse warenmarkten: historisch met een dynamische uitstraling'. Dit plan van aanpak helpt de gemeente Nijmegen en marktondernemers om tot een gestructureerde planmatige aanpak te komen ten einde de warenmarkten te verbeteren en toekomstbestendig te maken.

Stichting De Markt van Morgen

12 juli 2022

De Markt van Morgen in Nijmegen

Plan van aanpak

'Nijmeegse warenmarkten: historisch met een dynamische uitstraling'

Pagina 5 van 6

